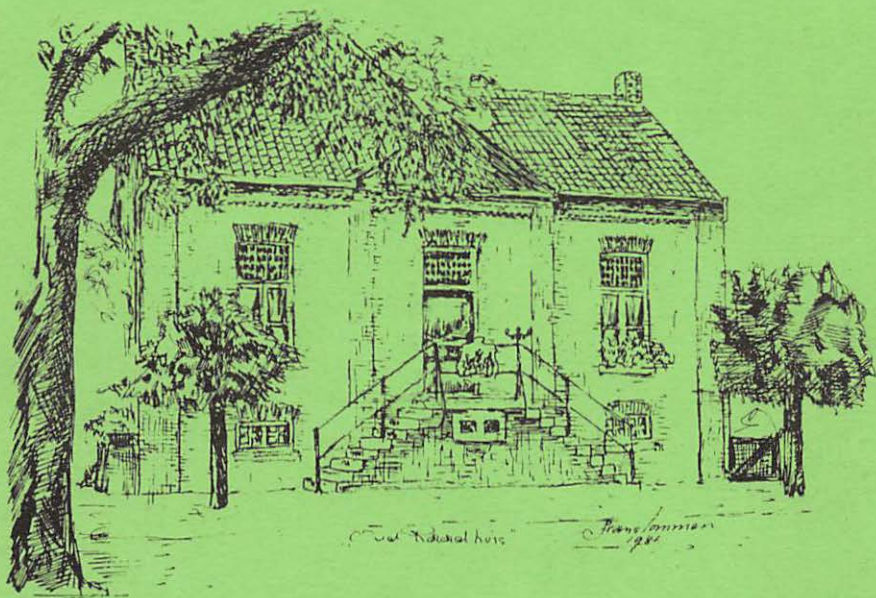

1984 - 4

Inhoud

Van de redactie	blz.	58
Jaarprogramma 1985	blz.	59-60
Heemkundig allerlei	blz.	61-66
Samenwerking Heemkundevere- niging Maas- en Swalmdal met Milieu- en Heemkundevere- niging Swalmen	blz.	67-68
Archeologie	blz.	69-70
Genealogie	blz.	71-72

Van de redactie

Alle voorgaande oproepen om kopy ten spijt komt er nauwelijks of geen respons van onze leden.

Dit baart ons de nodige zorgen zeker nu gevreesd mag worden, dat winterslaapperikelen ook de leden niet ongemoeid zullen laten.

We blijven vooralsnog optimistisch en hopen vóór 1 februari een berg aan kopy te mogen opscheppen.

Oproep

I.v.m. het verkrijgen van een baan op het Departement van Buitenlandse Zaken te Den Haag heeft Jack Ottenheim de redactie moeten verlaten. We hebben sinds de start van ons verenigingsblad erg prettig met Jack samengewerkt en we danken hem voor het werk, dat hij ten behoeve van dit verenigingsorgaan heeft verricht. Jack veel succes in je nieuwe loopbaan!!!!!!

Door het wegvallen van Jack is er een vacature in ons redactieteam ontstaan en wij doen een dringend beroep op onze leden om deze vacature te helpen opvullen. Hebt u interesse? Neem dan contact op met een van de redactieleden!

Paul en Jan

Jaarprogramma

17 januari: Lezing door drs. J. Walraven getiteld:
Toepassing van bloemen, planten en
vruchten in de volksgeneeskunde van
vroeger dagen. Lezing in samenwerking
met IVN Belfeld-Tegelen-Beesel.
Plaats: De Haam te Reuver

11 februari: JAARVERGADERING

Na afloop videoprogramma.
Plaats: lokaal 4, De Schakel te Reuver.

1 maart : Tentoonstelling in het gemeentehuis
t/m te Reuver ter herdenking van het feit,
10 maart dat Reuver en Beesel 40 jaar geleden
werden bevrijd.

7 maart : Lezing door drs. F. Cammaert getiteld:
Tussen twee vuren (verhaal over de
evacuatie en de terugkeer van de bewoners
aan de oostzijde van de Maas tussen
Roermond en Venlo)
Plaats: Kantine Gemeentehuis Reuver

14 april : Excursie naar het gebied Brüggen-Elmpt
met o.a. bezichtiging van enkele water-
molens o.l.v. dhr Seelen.
Excursie i.s.m. Milieu- en Heemkunde-
vereniging Swalmen.

24 mei : (datum onder voorbehoud) Presentatie
Jaarboek 1984 aan burgemeester Nuytens
van de Gemeente Beesel.

23 juni : Busexcursie naar België samen met de
MHVS uit Swalmen.

.. sept. : Excursie Kasteel Nieuwenbroeck te Beesel.

.. okt. : 1. Herfstwandeling met IVN te Maalbeek
2. Lezing over inventarisatie van boer-
derijen i.s.m. MVHS uit Swalmen

3. NAJAARSVERGADERING
met heemkundekwis

Vervolg jaarprogramma 1985

- .. nov. : 1. Lezing door drs. J. Walraven over
volksgebruiken i.s.m. MVHS uit Swalmen
2. Viering eerste lustrum met o.a. :
= Open Huis =
= Filmprogramma =
= Boekenmarkt =
- .. dec. : Lezing door drs. N. Arts over het Mesolieticum of Midden-Steentijd i.s.m. MHVS uit Swalmen.

CURSUSSEN ARCHEOLOGIE EN DIALEKTOLOGIE

Bij voldoende belangstelling starten wij in het eerste halfjaar van 1985 met bovengenoemde cursussen. Beide omvatten een 5-6tal lessen, die op maandagavonden in de Schakel te Reuver zullen worden gegeven.

Cursusleiders zijn:

Archeologie: Wiel Luys, Wildenkamp 36, Reuver
tel. 3098

Dialectologie: Paul Bloemen, Wittebergstraat 54, Beesel
tel. 3636

Voor verdere informatie kunt u bij voornoemde personen terecht. Zie ook bijlage bij dit blad en volg de publicaties in ONS WEEKBLAD.

DATA dialect: 7 jan./21 jan./4febr./25 febr./11 maart/
25 maart.

DATA arch. : 15 apr./29 apr./13 mei/3 juni/10 juni

KOSTEN : beide cursussen apart f 15,-- niet-leden
f 9,-- leden

TIJDSDUUR : per les circa 1½ uur. Aanvang 20.00 uur

Heemkundig allerlei

LEDENVERGADERING VAN 29-10-84

Herkozen: De aftredende bestuursleden Wiel Luys, Ab van Dijk, Frans Geerlings en Willy v.d. Eng-Groothuis zijn allen herkozen. Tevens werd Wiel Luys weer tot voorzitter herkozen.

Machtiging : De leden machtigden het bestuur een lening tot 50% aan te gaan t.b.v. het jaarboek 1985

Foto-graaf : Dhr. Lou Giesen heeft zich aangemeld als verenigingsfotograaf

ANWB-BORDEN

T.b.v. de eigen bevolking en het toerisme gaat onze vereniging in samenwerking met de ANWB borden plaatsen bij monumenten en historische bezienswaardigheden. Op deze borden komt een korte verklarende tekst te staan, die de mensen informeert omtrent de historische achtergrond.

INSTRUCTIE-OPGRAVINGEN

Reeds een aantal jaren bestaat de gelegenheid, dat amateur-archeologen zich in zgn. instructie-opgravingen (verder) bekwamen in de opgravingstechnieken.

Voor de jaren 1985, 1986 (en mogelijk ook 1987) is er wederom een opgravingsobject beschikbaar voor instructie en training van amateur-archeologen.

Het betreft de Romeinse villa te Voerendaal in Zuid-Limburg, waar de R.O.B. o.l.v. drs. W. Willems en drs. E. Milikowski voornemens is opgravingen te verrichten. De Stichting voor de Nederlandse Archeologie zal tussen de opgravende instantie en de amateurorganisaties bemiddelen.

De opgraving is op 1 dec. gestart. De instructie vindt plaats in de vakantieperiode juli-augustus 1985,

telkens in een wekelijks programma, waaraan diverse vakarcheologen zullen meewerken.

Per week kunnen 15-20 deelnemers geplaatst worden. Afhankelijk van de belangstelling worden 2 tot 3 van dergelijke instructieweken georganiseerd.

Leden van onze vereniging, die kennis en ervaring willen opdoen, worden uitgenodigd aan deze opgravingen deel te nemen.

Deelname is uitsluitend mogelijk via de vereniging. Opgave via dhr. Wiel Luys, Wildenkamp 36, Reuver, tel. 04704 - 3098.

BRUIKLEENOVEREENKOMST BONNEFANTENMUSEUM

Met het Bonnefantenmuseum te Maastricht hebben we reeds enige tijd een bruikleenovereenkomst lopen.

Van het museum lenen we archeologische voorwerpen, die afkomstig zijn uit Beesel/Reuver.

Deze voorwerpen worden geëxposeerd in de hal van het Gemeentehuis te Reuver en deze zijn daar voor iedereen vrij te bezichtigen tijdens de openingsuren van het Gemeentehuis.

Momenteel is de collectie uitgebreid met twee ijzertijd-urnen.

WERKGROEP BOERDERIJEN

De werkgroep boerderijen is gestart met het fotograferen en beschrijven van alle boerderijen in Beesel/Reuver, die voor 1940 zijn gebouwd.

De MHVS uit Swalmen is hiermee ook gestart in Swalmen. Beide groepen willen trachten bij deze inventarisatie samen te werken. Ze kunnen overigens nog wat versterking gebruiken.

Wilt U er meer over weten? Neem dan contact op met: Ab van Dijk, Boterbloemstraat 30, Reuver, tel 1718 .

EXPOSITIE HERDENKING 40 JAAR BEVRJIDING REUVER/BEESEL

Het doel van deze expositie is drieledig te weten:

- Herdenking bevrijding
- Jeugd een beeld geven van hetgeen hun ouders c.q. grootouders in de jaren '40 - '45 hebben meegemaakt
- Vastleggen van een aantal overleveringen, daar dit nu nog mogelijk is (oral history)

De tentoonstelling zal door onze vereniging georganiseerd worden in het Gemeentehuis te Reuver van 1 maart t/m 10 maart 1985.

Openingstijden:

vrijdag 1 maart :	19.00 - 22.00 uur
zat. 2 maart :	14.00 - 18.00 uur
	19.00 - 21.00 uur
zondag 3 maart :	14.00 - 18.00 uur
ma. 4 maart	
t/m :	tijdens kantooruren
vrij. 8 maart	
zat. 9 maart :	14.00 - 18.00 uur
	19.00 - 21.00 uur
zondag 10 maart:	14.00 - 18.00 uur

Geëxposeerd zullen o.a. worden:

affiches, archiefstukken, foto's, stamkaarten, persoonsbewijzen, distributiebonnen, surrogaten, oorlogsgeld, herinneringsmedailles etc.

Oorlogsuitrustingen worden niet geëxposeerd.

Mensen, die materiaal bezitten, dat geschikt is om te exposeren, kunnen contact opnemen met Wiel Luys (tel. 04704-3098)

HERDENKINGSBOEK OORLOG

In het kader van voornoemde expositie willen we tevens een boek uitbrengen met artikelen en foto's, die betrekking hebben op de oorlogstijd in Beesel en Reuver.

Het boek zal worden gedrukt door drukkerij TIM te Reuver in een oplage van 1250 stuks.

Aantal pagina's: 128

De totaalprijs bedraagt f 12.345,-- incl. BTW.

Hiertoe is een garantiesubsidie tot max. f 8000,-- aangevraagd bij de Gemeente Beesel.

Het eerste boek zal tijdens de opening van de expositie worden aangeboden aan burgemeester Nuytens van de Gemeente Beesel.

De prijs van het boek zal tijdens de expositie f 12,50 gaan bedragen en daarna f15,--.

Onze leden kunnen dit boek voor f10,-- verkrijgen, wanneer ze dit van tevoren schriftelijk bestellen bij ons secretariaat, Mgr. Theelenstraat 18, 5954 AZ Beesel. Bij toezending per post zullen portokosten in rekening worden gebracht.

UNIEK VAANDEL UIT 1918

Onze vereniging kwam onlangs in het bezit van een uniek vaandel, dat eertijds toebehoorde aan de R.K. Werkliedenvereniging St. Joseph te Beesel. Het werd vervaardigd in 1918 bij gelegenheid vande oprichting dezer vereniging en heeft dienst gedaan tot aan de Tweede Wereldoorlog.

Toen ging de werkliedenvereniging over in de K.A.B. afdeling Beesel (Katholieke Arbeidersbeweging).

De K.A.B. was de voorloper van het N.K.V.

Zodoende kreeg de afdeling Beesel een nieuw vaandel.

Het fraaie vaandel verkeert in perfecte staat en heeft wonderwel de tand des tijds doorstaan.

Ook de toebehoren werden compleet meegeleverd:

De vaandelstok met roodkoperen ornament, de lederen draagriem, de rouwdoek voor over het vaandel bij begrafenissen en een lichtblauwe sjerp, die aan het roodkoperen ornament werd bevestigd.

Op deze sjerp staan de initialen M en A.

Daarnaast kregen we ook het notulenboek van de K.A.B.

afd. Beesel met de notulen van 31 jan. 1959 tot de ontbindingsvergadering van 21 dec. 1966 en enkele boekwerken, die betrekking hebben op de K.A.B.

in Limburg o.a. van de legendarische pastoor

Jac. Jacobs MSC. over "dr. Poels" etc.

Voor deze waarlijk mooie geste danken we dhr. Th. Sillen uit Beesel, die eertijds de laatste voorzitter van de K.A.B., afd. Beesel, was.

Frans Geerlings

Samenwerking

Informatie omtrent de stand van zaken mb.t. de samenwerking tussen de Heemkundevereniging Maas en Swalmdal en de Milieu en Heemkundevereniging Swalmen.

Enige tijd geleden hebben wij ervan bericht, dat er een commissie is gevormd, die moest gaan proberen een samenwerking tot stand te brengen tussen beide voornoemde verenigingen.

De eerste resultaten zijn reeds zichtbaar geworden door twee activiteiten, die in 1984 samen werden georganiseerd nl.:

Op 14 april een excursie naar de Fossa Eugeniana en op 12 november de dia-lezing "Boerderijen en Watermolens in het Swalmdal".

Beide activiteiten werden door de grote belangstelling een groot succes.

Voor 1985 staan er weer een aantal gezamenlijke activiteiten op het programma. (zie programma 1985)

Verder hebben beide besturen op voorstel van de commissie besloten, dat

.....

- ... 1. Beide secretariaten elkaar toekomstig tijdig informeren of overleg plegen over op handen zijnde gebeurtenissen op het gebied van folklore, geschiedenis, archeologie etc..

Activiteiten, samen met de andere vereniging op dit gebied georganiseerd en uitgevoerd, worden door beide verenigingen gezamenlijk naar buiten toe gepresenteerd.

.....

.....

.....

..... 2. Zij elkaars publicaties toesturen aan de secretaris van de andere vereniging, waardoor een uitwisseling van boekjes, niet-besloten studieverlagen etc. plaats gaat vinden, die tot een betere bekendheid van elkaars werkzaamheden zal bijdragen.

..... 3. één vereniging initiatieven kan nemen tot een bepaalde activiteit en de andere vereniging in redelijkheid de gelegenheid wordt geboden daaraan deel te nemen; een officieel verslag wordt opgesteld door de initiatiefnemende vereniging van een bepaalde activiteit en dat indien leden van de andere vereniging aan de werkzaamheden hebben deelgenomen, dit in het verslag moet worden vermeld.

..... 4. De commissie de programma's van de beide verenigingen kan vergelijken en de beide besturen voorstelt te komen tot samenvoeging.

Archeologie

= vervolg =

Baggervondsten Asselt/Leeuwen: fossiel skeletmateriaal

Ook menselijk skeletmateriaal komt regelmatig met het opgebaggerde grint mee naar boven.

Zo werd in 1967 nabij Leeuwen/Roermond skeletmateriaal opgebaggerd, dat in 1983 aan de heemkundevereniging geschonken werd.

De collectie bestaat uit 9 stukken te weten:

- 3 schedelfragmenten
- 1 onderkaak met kiezen
- 2 heupbeenderen
- 2 dijbeenderen
- 1 scheenbeen

Het materiaal werd door dr. T.S. Constandse-Westerman van de Rijksuniversiteit Utrecht onderzocht. Waarschijnlijk betreft het botfragmenten van 2 of meer jong volwassen individuen van zowel man(nen) als vrouw(en).

Gezien de kromming van de twee dijbeenderen werd gedacht, dat deze aan een Neanderthaler toegeschreven konden worden.

Bij nader onderzoek hiernaar kon helaas niet voldoende zekerheid verkregen worden.

Het zou namelijk ook kunnen zijn, dat dit veroorzaakt werd door een of andere ziekte.

In ieder geval betreft het skeletmateriaal van prehistorische mensen.

In 1982 vonden er achter het kerkje van Asselt ontgrindingen plaats. Bij de baggervondsten troffen we 18 menselijke botten aan, waaronder:

- 2 schedelfragmenten
- 1 onderkaak
- 1 opperarmbeen
- 1 ellepijp
- 1 spaakbeen
- 1 rib van een kind
- 1 scheenbeen
- 9 dijbeenderen

Het materiaal kwam via het Natuurhistorisch museum in Maastricht terecht in de Rijksuniversiteit van Utrecht waar het werd onderzocht door prof. dr. D.P. Erdbrink en C. Meiklejohn van het Department of Anthropology van de University of Winnipeg in Canada en J. Tacoma van het Laboratorium voor Medische Anatomie en Embryologie in Utrecht.

Tevens werd het stikstof- en fluorgewichtspercentage bepaald van beenmonsters, die van deze botten waren genomen. Dit gebeurde door de sectie elementen-analyse van TNO.

Het bepalen van de ouderdom geschiedt namelijk a.h.v. het stikstof- en fluorgehalte in het botmateriaal. Toch is het niet zo gemakkelijk als het lijkt om de ouderdom te bepalen. Je weet namelijk niet welke botten tot een skelet behoren, evenmin als je weet uit welke lagen dit materiaal afkomstig is.

Heeft het altijd al in het grondwater gelegen of niet? Ook bij dit materiaal bleken er nogal wat verschillen te zijn. Qua tijdsperiode kan het materiaal in ieder geval geplaatst worden tussen Homo sapiens Neanderthalensis (Neanderthaler) en de Homo sapiens sapiens of in tijd 60.000 v.Chr. - 10.000 v. Chr. en waarschijnlijk dichter bij de 10.000 als de 60.000. Mogelijk vertegenwoordigers van het ras van de Cromagnon-mens, die sedert 35.000 v. Chr. in Europa voorkwam.

De buit van de Neanderthaler bestond o.a. uit mammoeten en wolharige neushoorns.

En ook de eerste Cromagnon-mensen zullen er beslist op gejaagd hebben.

Een bot vertoont knaagsporen van een dier en een ander bot vertoont oude sporen van een door de mens gemaakte inkeping. Het gaat hierbij om een dijbeen. Over een verklaring verkeert men nog in het ongewisse. Voor verder informatie zij verwezen naar de Engelse publicatie over de "River Valley People", die in onze bibliotheek aanwezig is.

Wiel Luys

Genealogie

= vervolg =

De invoering van de burgerlijke stand in de Provincie Limburg

door J. H.J. Gulikers, Jupiterhof 71, 6215 VM Maastricht, tel. 043 - 474787

In feite is deze ambtenaar in Maastricht de eerst benoemde ambtenaar van de burgerlijke stand in Nederland.

Direct begon hij met het invorderen van de doop-, trouw-, en begraafboeken van Maastricht, zoals blijkt uit een brief door hem op 23 thermidor (10 augustus 1796) gericht aan "Citoyen Cyrus curé de St. Cathérine (Dooptregisters 1676 -1766, kladregisters, St. Catharinakerk, inv. nr. 78 (Maastricht) 31)

Aanvankelijk werden de boeken overgebracht naar de hoofdplaatsen van de kantons Echt, Eijsden, Heerlen, Heythuisen, Maastricht-noord en -zuid, Meerssen,

Oirsbeek, Roermond, Rolduc, Valkenburg, Venlo,
Weert en Wittem.

Na de invoering van de wet van 28 pluviôse VIII
(17 februari 1800) werd de kantonnale gemeentelijke
administratie afgeschaft en vervangen door een meer
gedecentraliseerd bestuur.

Voor de huwelijken gesloten vóór 17 februari 1800
dient men het huwelijksregister van de kantonsplaatsen
te raadplegen.

Indien men een huwelijksakte van een bepaalde plaats
niet kan vinden, dient men het huwelijksregister
van de kantonsplaats, waartoe de gezochte plaats
behoorde te raadplegen.

J. Gulikers

De redactie wenst u allen:

Prettige kerstdagen en

voorspoedig nieuwjaar